

Література: 1. Дзеркало тижня [Електронний ресурс] / Кітура А., Єрмоєнко А. Кіотський протокол: стимул чи обмежувач? / режим доступу: http://dt.ua/ECONOMICS/kiotskiy_protokol_stimul_chi_obmezhuвач_86025.html. 2. Екологічний портал [Електронний ресурс] / режим доступу: <http://ecoclubua.com/tag/kiotskiy-protokol/>. 3. Жарова Л.В., Ільїна М.В. Економічні механізми контролю за викидами парникових газів / За науковою редакцією д.е.н., проф. Хлобистова Є.В. – К.-Сімферополь: РВПС України НАН України, НДІ СРП, 2009. – с.56

Куцмус Н.М.,
докторант Житомирського національного агроекологічного університету,
м. Житомир, Україна

ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ

Просування ідей сталості в економічному зростанні знайшло відображення в реалізації політики сільського розвитку, яка фокусує в собі не лише економічну, а й соціальну та середовищну складові. В традиційному уявленні сталість сільського розвитку трактується як стабільний розвиток сільської громади (а не лише території), що відповідає критеріям економічної, соціальної та екологічної ефективності і забезпечує виконання сільськими територіями необхідних функцій: розширене відтворення населення, зростання його добробуту, покращення екологічної ситуації в сільській місцевості. Поряд з цим, під сталим сільським розвитком можна розуміти довгостроковий, економічно-ефективний розвиток сільського суспільства при збереженні природних основ життєдіяльності та забезпеченні соціальної захищеності всіх верств населення. При цьому до критеріїв сталого сільського розвитку слід віднести: зростання ефективності сільського господарства, диверсифікацію сільської економіки, продовольчу безпеку країни, природний приріст сільського населення, підвищення рівня і якості життя на селі, збереження соціального контролю над історично освоєними територіями, покращення родючості ґрунту і екологічної ситуації в сільських районах. Виходячи зі сказаного, потребує концептуалізації мета даного процесу на засадах сталості: її авторське трактування виходить за межі власне якості життєвого середовища селян (хоча й не заперечує його) та передбачає забезпечення високого рівня добробуту, який є узагальнюючим показником рівня та якості життя. При цьому добробут реалізується через сукупність потреб людини, які вона в змозі задовольнити у процесі життєдіяльності, а саме фізичних, соціальних та духовних.

Необхідність трансформації політики розвитку сільських територій як своєрідного соціального феномену протягом останнього десятиліття обумовлена рядом змін, характерних сільському економічному простору, а саме: *виробничі зміни* – диверсифікація сільської економіки, що значно перевершує межі сільського господарства; *соціально-демографічні зміни* – перехід від урбаністичної до міжнародної міграції, що веде за собою модифікацію культурних параметрів сільського ринку праці, зростання значимості особистості у сільській громаді; *сільськогосподарські зміни* – комерціалізація сільськогосподарського виробництва, що критично впливає на екологічний стан ґрунтів; *використання технологій* – поступова технологізація сільських територій, зокрема, в інформаційній площині.

Означені зміни зумовили не лише необхідність формування адекватного інструментарію та стратегій сільського розвитку, а й переосмислення ролі жінок, їх позиціонування у суспільстві. Інакше кажучи, сталість сільського розвитку в сучасних соціально-економічних обставинах можлива за умов забезпечення гендерної рівності. Адже, як зазначають Тавіра Н. та Тапіа Ф., сталість по відношенню до сільського розвитку це не лише концепція взаємовідносин суспільства в цілому та навколишнього середовища, а й окремих людей та їх груп у процесі життєдіяльності [1, с. 213]. З точки зору забезпечення гендерної рівності у розвитку сільських територій жінки повинні розглядатися не лише як елемент сім'ї або громади, а й як ключовий ресурс формування людського капіталу [2, с. 8]. Це означає необхідність позиціонування жінок як специфічного соціального суб'єкта даного процесу, який має особливі проблеми, інтереси, завдання та цілі, потреби.

Виходячи з ідентифікованої вище мети сільського розвитку, можна стверджувати, що способи її досягнення для чоловіків та жінок будуть суттєво диференційованими не лише з огляду на відмінність потреб, а й через гендерну різницю у виконуваних соціально-економічних ролях, мисленні, стратегічних інтересах, відносинах щодо управління ресурсами та економічними результатами їх використання. Крім того, гендер як специфічна соціальна конструкція, під впливом загальних трансформацій сільської економіки також зазнає певних змін. Так, наприклад, диверсифікація сільської економіки, її поступовий перехід до багатофункціональності на противагу агроцентризму, передбачає розвиток можливостей жінок для оплачуваної зайнятості, реалізації власних підприємницьких ініціатив. Проте, подальша активізація гендерних пріоритетів в сільському розвитку потребує адекватних змін в інституційному середовищі, заміни традиційних стилів управління розвитком громади на більш гнучкі, гендерно чутливі, за одночасної візуалізації функцій жінок цьому процесі.

Реалізація зазначеного на практиці потребує вирішення ключових гендерних проблем сільського розвитку, а саме: подолання гендерної асиметрії в доступі до ресурсів та їх контролі, участі у відносинах на ринках фінансів, праці, продукції; забезпечення гендерно-диференційованого розподілу ризиків та доходів вздовж продуктових ланцюгів; створення рівних умов для доступу представників обох статей до ринкової інформації, послуг та навчальних технологій; мінімізація фізичних і агроекологічних ризиків та їх гендерно-диференційованих наслідків тощо.

Вагоме значення у вирішенні вказаних проблем має інституційне середовище, адже потужні, ефективні інститути в сільській місцевості, що розраховані для всіх верств населення, абсолютно необхідні для скорочення сільської бідності, економічного розвитку, а також розширення прав та можливостей жінок [3, с. 67].

Отже, гендерна рівність є важливим елементом у зміцненні динамічного бачення сільського простору, де жінки і чоловіки об'єднані різними, проте не протилежними, економічними, соціальними, культурними і політичними відносинами. Повноцінна реалізація таких відносин здатна забезпечити розвиток сільських територій на засадах сталості, тобто з орієнтацією на збереження та примноження наявного потенціалу.

Література: 1. Tavira N. The emergence of the relation between rural development and gender / Tavira N., Tapia F. // *Convergencia*. – 2008. - №48. – P. 203-234. 2. Local Development with gender equality. / El Salvador: United Nations Development Programme, German Technical Cooperation, Social Investment Fund for the Local Development. // United Nations, 2006. – 54 p. 3. Положение дел в области продовольствия и сельского хозяйства. / Продовольственная и сельскохозяйственная организация объединенных наций. – Рим, 2011. – 152

Малютін О.К.,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту ЗЕД
Сумського національного аграрного університету,
м. Суми, Україна

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ КАПІТАЛОВКЛАДЕНЬ В НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ

Активному залученню іноземних інвестицій буде сприяти наявність дієвих законів про іноземні інвестиції та національні інвестиційні правила, а також рівне правове поле для іноземних та національних фірм [1].

Слід зазначити, що закладанню ефективного підґрунтя подальшого стимулювання розвитку іноземного інвестування в країну виступають прийняті нормативно-правові акти: Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 1 липня 2010 року, Закон України «Про підготовку та реалізацію інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна» від 21 жовтня 2010 року, Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про інвестиційну діяльність» від 22 грудня 2011 року, Закон України «Про індустриальні парки» від 22 березня 2012 року. Ці законодавчі акти визначають основні принципи державно-приватного партнерства; сприяють спрощенню порядку отримання послуг щодо реалізації інвестиційних проектів; висвітлюють